

Rada
Európskej únie

V Bruseli 26. mája 2023
(OR. en)

9544/23

**Medziinštitucionálny spis:
2008/0140(CNS)**

**SOC 326
ANTIDISCRIM 52
MI 422
JAI 643
FREMP 152**

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Smernica o rovnakom zaobchádzaní (článok 19) – <i>diskusia o smerovaní</i>

Delegáciám v prílohe zasielame orientačnú poznámku, ktorú vypracovalo predsedníctvo na účely diskusie o smerovaní na uvedenú tému na zasadnutí Rady EPSCO 12. júna 2023.

Smernica o rovnakom zaobchádzaní (článok 19)

diskusia o smerovaní

Európska únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Cieľom Únie je presadzovať mier, svoje hodnoty a blaho svojich národov. Únia okrem iného bojuje aj proti diskriminácii. V článku 21 Charty základných práv Európskej únie sa zakazuje akákoľvek diskriminácia najmä z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.

Rada už prijala právne predpisy, ktorými sa zakazuje diskriminácia na základe dôvodov uvedených v článku 19 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, konkrétne pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie¹.

Na základe existujúcich smerníc je už v oblasti zamestnania zakázaná diskriminácia zo všetkých týchto dôvodov. Diskriminácia na základe pohlavia a etnického alebo rasového pôvodu mimo zamestnania je podľa existujúcich smerníc takisto zakázaná. Rovnakú úroveň ochrany je však ešte potrebné dosiahnuť v oblasti mimo zamestnania, pokiaľ ide o diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.

Podľa najnovšieho osobitného prieskumu Eurobarometra venujúceho sa diskriminácii zažilo 17 % ľudí v Európskej únii diskrimináciu².

¹ Pozri najmä smernice Rady 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES. Pozri aj smernicu 2006/54/ES.

² Európska komisia, Osobitný Eurobarometer 493: diskriminácia v EÚ (vrátane LGBTI osôb), 2019.

Situácia je v jednotlivých členských štátoch odlišná. Niektoré skupiny, najmä menšiny, čelia väčšiemu riziku diskriminácie ako iné. Hoci sú menšiny v rámci menšín obzvlášť ohrozené, vo väčšine členských štátov sa na prierezovú diskrimináciu ešte musia vzťahovať vnútroštátne právne predpisy. Medzitým je známe, že diskriminácia má negatívny vplyv na hospodárstvo, a to vrátane straty HDP a daňových príjmov a vyšších nákladov na zdravotnú starostlivosť a iné služby.

Nedostatočné nahlasovanie diskriminácie je rozšíreným problémom, ktorý súvisí s nerovnomernou úrovňou ochrany, ako aj s nedostatočnou informovanosťou. Medzery v právnych predpisoch a neúčinné vykonávanie existujúcich právnych predpisov môžu dokonca vytvárať dojem, že niektoré formy diskriminácie sa tolerujú, a to, že diskriminácia často zostáva nepotrešaná, podporuje beztretnosť.

Len menšina občanov EÚ sa domnieva, že úsilie orgánov v boji proti diskriminácii v ich krajine je účinné³. Na odstránenie existujúcich nedostatkov v ochrane pred diskrimináciou sú jednoznačne potrebné nové opatrenia.

Navrhovaná smernica o rovnakom zaobchádzaní

Komisia 2. júla 2008 prijala návrh smernice Rady, ktorej cieľom je rozšíriť ochranu pred diskrimináciou na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie na oblasti mimo zamestnania. Navrhovaná horizontálna smernica o rovnakom zaobchádzaní by mala doplniť existujúce právne predpisy ES v tejto oblasti a zakázať diskrimináciu z uvedených dôvodov v týchto oblastiach: sociálna ochrana vrátane sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti; vzdelávanie a prístup k tovarom a službám vrátane bývania.

³ Tamže.

Európsky parlament prijal stanovisko 2. apríla 2009⁴ v rámci konzultačného postupu. V dôsledku nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 sa na uvedený návrh teraz vzťahuje článok 19 Zmluvy o fungovaní Európskej únie; po získaní *súhlasu* Európskeho parlamentu je preto potrebné jednomyseľné rozhodnutie Rady.

Rada zatiaľ v súvislosti s návrhom nedosiahla požadovanú jednomyseľnosť⁵.

Ministri sa vzhľadom na uvedené skutočnosti vyzývajú, aby sa zaoberali týmito otázkami:

1. *Aké pretrvávajúce a novovznikajúce formy diskriminácie vnímate v Európskej únii a vo vašom členskom štáte?*
2. *Čo by sa malo urobiť na odblokovanie rokovaní o navrhovanej horizontálnej smernici o rovnakom zaobchádzaní? Aké konkrétne opatrenia navrhujete na odbúranie obáv v súvislosti s týmito tromi hlavnými nedoriešenými otázkami: právna istota, subsidiarita a náklady na vykonávanie?*

⁴ Pozri dokument A6-0149/2009. Súčasný Parlament vymenoval za spravodajkyňu Alice Kuhnkeovú (SE/Skupina zelených/Európska slobodná aliancia).

⁵ Pozri dokument 9043/23.